

Levélintervjú

Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár, Nyíregyháza

A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár **Fiókkönyvtári Csoportjában** 7 tagkönyvtár működik. Ezek közül 4 fiókkönyvtár általános iskolákban kettős – nyilvános és iskolai – funkciót betöltve. 3 fiókunk kizárólag nyilvános könyvtárként működik, természetesen ők is fogadnak iskolás és óvodás csoportokat.

Hogyan zajlik a gyűjtemények, szolgáltatások, rendezvények népszerűsítése?

Könyvtárunk számára fontos, hogy szolgáltatásaink és programjaink „célba érjenek”, ezért minden lehetséges fórumon megpróbáljuk elérni beiratkozott vagy leendő olvasóinkat.

Szolgáltatásaink igen sokrétűek, erről elsősorban honlapunk, másodsorban Hírlevelünk ad részletes tájékoztatást. Mindez sokszor kevésnek bizonyul, így a közösségi felületeinket is gyakran felhasználjuk reklámozásra. Számtalan szolgáltatásunkról készülnek plakátok, ezeket a Facebookon és az Instagramon rendszeresen megosztjuk. A figyelemfelkeltő és egységes vizuális világot megjelenítő plakátjainkat rajztanári és grafikus végzettséggel rendelkező kiadványszerkesztőnk készíti.

A rendezvényeinkről szintén készülnek plakátok, amelyeket a honlapunkon és közösségi felületeinken osztunk meg (Facebook, Instagram, Moly).

Fontosnak tartjuk, hogy plakátjainkat a Facebookon a kollégák továbbosszák, így még többen szereznek tudomást rendezvényeinkről, szolgáltatásainkról.

Gyűjteményeink népszerűsítésére nagy hangsúlyt fektetünk, az egyes részlegek felelősei posztokon keresztül rendszeresen beszámolnak az ott történt változásokról, újdonságokról (FB, Insta, Moly).

A Marketing munkacsoport 5 évvel ezelőtti megalakulásánál az volt az egyik szempont, hogy minden területről/részlegről legyen a csoportban olyan kolléga, aki elhivatott a szakterületén és fontosnak érzi, hogy a részlegében folyó munkáról az olvasó részletesen tájékoztatva legyen. A másik szempontunk, hogy különböző területeken más és más korosztályokat érjünk el, próbálunk mindenkit megszólítani, olyan közösségi felületeken is jelen lenni, ahol a fiatal korosztály aktívan éli virtuális életét. Ezeken a platformokon a hagyományos plakátok már unalmasak, mert a fiatalok számára túl lassú információáramlást nyújtanak. A TikTok és az Insta közönsége a pörgős, könnyed, gyors információáramlást szokta meg, ezért a TikTok oldalunk is ezt próbálja követni. A kollégák lelkes és vidám stílusa, a kreatív és vicces videók sok nézőt, lájkolót vonzanak.

YouTube csatornánk kiemelt szerepet játszik könyvtárunk digitális terében, itt nagyrészt saját készítésű tartalmakkal szólítjuk meg követőinket: meseolvasás (hetente), *Könyveskuckó* – könyvajánló (havonta), *Könyvtári percek* – havi programelőzetesünk.

Legfőbb kommunikációs felületünkön, a Facebook, ezen keresztül tesszük közzé olvasóink számára az információkat, az aktualitásokat, az új könyvek érkezését, a tematikus

könyvajánlásokat és a programajánlásokat (postok, események). Programjainkat Központi Könyvtárunk hírleveleiben is népszerűsítjük, így a hírlevélre feliratkozott olvasók értesülnek az aktuális rendezvényekről.

Minden fiókkönyvtárunk önálló és rendkívül aktív Facebook-felületet működtet, az egyik Instagram-oldallal is rendelkezik, de emellett az olvasókat jól ismerő kollégák személyes kommunikációja is igen hatékony.

A hagyományos print formátumban elkészített szórólapok és plakátok továbbra is alapvető szerepet játszanak a programok népszerűsítésében, gyakran személyre szólóan is küldünk ki e-mailben, messengeren meghívókat konkrét programokhoz kapcsolódóan, mert tapasztalatunk szerint a meghívottak így jobban figyelnek a rendezvényre, nagyobb az esélye, hogy megtekintik azt.

Miképpen történik a könyvtári látogatók bevonása?

Az elmúlt években a számos ingyenes beiratkozást népszerűsítő kampányunk elsősorban jeles napokhoz kapcsolódott (OKN, Ünnepi Könyvhét, magyar kultúra napja). 2026. február 2-től a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár minden egységében bevezettük az ingyenes beiratkozást, ezt különböző kommunikációs csatornákon népszerűsítettük (közösségi oldalak, rádió, televízió).

Kommunikációnk egységes, ugyanazt a plakátot, felhívást, kampányt használjuk minden könyvtárunkban. Kampányszerűen kiemelünk célcsoportokat (pl. középiskolások, tanárok, egészségügyi dolgozók), akik számára kitelepüléssel vagy toborzó programokkal készülünk intézményi szinten. Gyakran veszünk részt szülői értekezleteken, ahol a gyerekek mellett a szülőknek is népszerűsítjük a beiratkozás lehetőségét. Mivel ingyenes a beiratkozás, újabb intézményi kampányunkban ajándékkal kedveskedünk a beiratkozó olvasóinknak.

Milyen szolgáltatások segítik az olvasói és milyen tevékenységek ösztönzik a közösségi tér funkciót?

A Médiatárban kialakított *Greenbox Stúdió – Szelfizz a Médiatárban!* és a *Légy Te is tartalomgyártó!* felhívásaink elsősorban a közösségi tér funkcióra hívja fel a figyelmet, de az egyik leginnovatív szolgáltatásunk is egyben. Ilyen a Kultúrkuckónk és a KépregényTárunk is.

Nagyon jó a kapcsolatunk több civil szervezettel, ezért rendszeresen nálunk tartják klubfoglalkozásaikat, találkozóikat.

Nem általunk szervezett külső rendezvények sokaságának megvalósítási helyszínéül is szolgál intézményünk teremlési lehetőségeinkkel. Kedvező árainkkal, városközponti elhelyezkedésünkkel vonzó helyszíneket tudunk biztosítani az érdeklődők számára (cégek, alapítványok, magánszemélyek).

Alapszolgáltatásként a könyv- és folyóiratkölcsonzést folyamatosan reklámozzuk, és különböző akciókkal hívjuk fel a figyelmet széles választékunkra. Egyik új kezdeményezésünk a *Kölcsönözz egyenesen a RAKTÁRBÓL!* Ennek során megnyitottuk alagsori nagyraktárunkat olvasóink számára, ahol kedvükre válogathattak állományunk rejtett kincseiből.

Színes rendezvényeink minden korosztályt meg tudnak szólítani. A Netrevalók programunk hidat épít a generációk (nyugdíjasok és diákok) között a digitális világban való tájékozódás és használat területén, illetve a DigiHíd képzés támogatja ezen ismeretek megszilárdítását. Különböző klubok működnek könyvtárunkban: Rejtvényfejtő Klub, Bingo Klub, Móricz Olvasókör, Ringató stb., mely közösséget összekovácsoló erővel bírnak.

Természetesen a gyermekek számára is színes programválasztékot kínálunk: Kocka-kedd és Build The Change – LEGO-foglalkozások, Ringató – zenés baba-mama foglalkozás, Cseperedő Zeneklub, Cseperedő Meseklub, Kamasz Terasz – irodalomkedvelő középiskolásoknak.

Az olvasói tér funkció a fiókkönyvtáraink kisebb részében értelmezhető. A kettős funkciójú könyvtárakban helyhiány miatt ez nem, vagy csak részben működik. A nyilvános könyvtárként működő három fiókkönyvtárunkban a folyóiratolvasó a fő vonzerő, ide gyakran betérnek rendszeres látogatóink.

A közösségi tér funkció szintén ezekben a tágasabb fiókkönyvtárainkban működik jól. Számtalan programmal, klubfoglalkozással, előadással, rendezvénnyel, társasjátékkal, kézműveskedéssel várjuk olvasóinkat egész évben, ünnepekhez, aktualitásokhoz, jeles napokhoz is kötődően. A fiókkönyvtári olvasói közösség kulturális igényeit folyamatosan monitorozzuk (kérdőívek, személyes beszélgetések). Minden fiókkönyvtárnak egyedi programkínálata van, amely a helyi igényekhez és lehetőségekhez igazodik. A kettős funkciójú könyvtárainkban kollégáink gyakran az osztálytermekbe viszik át a könyvtári programokat: a papírszínház előadást, a tematikus könyvajánlásokat és a játékos foglalkozásokat. A Könyvtári Kihívás 2.0 pályázat alatt sikerült könyvtáraink közösségi tér funkcióját növelni, mindenütt aktív közösségek, klubok, szakkörök működnek. Ezt támasztja alá a [Könyves közösségek – klubok, szakkörök az olvasásért különkategória szakmai beszámolója.](#)

Miből áll a fiókkönyvtári hálózat együttműködését elősegítő köznapi gyakorlat?

Fiókkönyvtári munkaértekezleteinken, zárt Messenger csoportunkban napi szintű aktualitásokat, feladatokat tudunk megbeszélni, kérdezni egymástól. Itt osztjuk meg jó gyakorlatainkat is. Ha a téma megkívánja, online értekezlet keretében beszéljük meg a közös feladatokat. A fontosabb kérdésekről, feladatokról e-maillal kapnak a kollégák. Idén a fiókok által együttesen működtetett olvasásnépszerűsítő programunk nagyon sikeres (7 fiók – 7 pecsét) volt.

Van-e követendő példa a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretein belül a szolgáltatások helyi igényekhez való igazítására?

A KSZR keretein belül a szolgáltatások közül a rendezvényszervezés emelhető ki: a vármegyében 170 szolgáltatóhelyen és 30 könyvtárbuszos településen igyekszünk színes programokkal, különböző felnőtteknek és gyerekeknek szóló rendezvényekkel, olvasásnépszerűsítő előadásokkal „becsalogatni” a közönséget a helyi könyvtárba. A Vármegyei Szolgáltatói Osztály összes programját egy programszervező/referens kolléga szervezi.

Minden év elején frissítjük a *Rendezvényajánlónkat*, ami évek óta bővülő, illetve már meglévő, állandó előadókkal kínál sokrétű programokat. Jelenleg 60 előadó szerepel benne: írók, költők, bábszínházak, zenés műsorok felnőttek és gyerekek részére, ismeretterjesztő előadások, különböző játékos foglalkozások. A *Rendezvényajánlót* minden év január végén kiküldjük a KSZR-könyvtárosoknak megkérve őket, hogy az előadások kiválasztásánál vegyék figyelembe a település lakosságának igényeit, igazodjanak a lakosság összetételéhez, a település speciális helyzetéhez. Fontos megjegyezni, hogy a kiválasztott programot ritkán tudjuk egyedi időpontokra teljesíteni, az esetek többségénél az előadók adnak meg dátumokat, és azokra szervezzük a programokat. Ilyen sok településnél csak „tömbösítve”, vagyis naponta 3–4 előadást tartva oldható meg a szervezés, ezért a könyvtárosnak el kell fogadnia az útvonal alapján kikalkulált időpontot.

Az előadókkal (főleg írókkal) már jó előre egyeztetjük az időpontokat, és rendszerint az országos könyves rendezvénysorozatok idejére szervezzük a találkozókat, előadásokat.

A könyvtárosok egy Google-úrlapon megjelölik a 3–4 kiválasztott programot, amit táblázatban kezelünk tovább, így összességében látható, hogy egy-egy előadót hány település kér. Az úrlapos igény elküldése után a programszervező az előadóknak útvonaltervet készít, felveszi a kapcsolatot a települések könyvtárosaival, egyeztetnek e-mailben vagy telefonon a részleteket megbeszélve (időpont, időtartam, várható létszám, szükséges eszközök, helyigény stb.) A könyvtárosoknak helyben reklámozni kell a rendezvényt (pl. közösségi média felületeken), plakátot készíteni, illetve szólni mindenkinek, aki érdeklődik az esemény iránt.

A rendezvényről fotót készítenek, illetve egy Rendezvény beszámoló sablont töltenek ki a könyvtárosok, ahol a létszámadatokat is feltüntetik. Minden rendezvény helyszíne a könyvtár, ettől eltérni csak kivételes esetben lehetséges.

Minden évben elégedettségmérést készítünk, ahol a könyvtárosok elmondják véleményüket a szervezésről. Ezt figyelembe véve szoktuk a következő évet tervezni.

A könyvtári programok funkciója a kultúraközvetítés mellett elsődlegesen az, hogy a rendezvények hatására növekedjen a beiratkozott olvasók száma, a résztvevők kedvet kapjanak az olvasásra, a könyvtárhasználatra. A rendezvények számát, illetve a résztvevők számát mindig összevetjük a beiratkozott olvasók számával, és igyekszünk növekedést elérni ezen a téren.